

NAUDOJANT ELEKTRINIUS, AKUMULIATORINIUS IR BUITINIUS PRIETAISUS SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA Nr. 8

1. BENDROJI DALIS

1.1. Dirbti elektriniais buitinais ir specialiais prietaisais gali, ne jaunesnis kaip 18 metų asmuo (toliau – darbuotojas), nustatyta tvarka priimtas į darbą, išklausęs įvadinį darbuotojo saugos ir sveikatos, įvadinį priešgaisrinės saugos instruktavimą bei pirminį instruktavimą darbo vietoje, pasirašius instruktavimų registracijos žurnaluose. Asmuo turi būti patikrinęs sveikatą ir turėti asmens medicininę knygelę (apsk. F.048/a).

1.2. Darbuotojas turi laikytis vidaus darbo tvarkos taisyklių, saugoti savo ir nekenkti kitų darbuotojų sveikatai, nedirbti su techniškai netvarkingomis darbo priemonėmis, atlikti tik paskirtą darbą, neleisti dirbti pašaliniams asmenims, žinoti ir vykdyti šios instrukcijos reikalavimus.

1.3. Negalima dirbti neblaiviam ar apsvaigusiam nuo narkotikų, kitų toksinių medžiagų, sergant, vartojant stiprius raminamuosius vaistus. Pastebėjus neblaivų darbuotoją privalu nedelsiant pranešti padalinio vadovui ir imtis visų priemonių nelaimei užkirsti.

1.4. Apie darbo metu gautas traumas ar pastebėjus kito darbuotojo traumavimą, kitus su darbu susijusius sveikatos sutrikimus, būtina nedelsiant pranešti padalinio vadovui ar jį pavaduojančiam asmeniui ir direktoriui, asmenims atsakingiems už darbo saugą ir sveikatą bei gaisrinę saugą padaliniuose, Centro darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybai.

2. PROFESINĖS RIZIKOS VEIKSNIAI. SAUGOS PRIEMONĖS NUO JŲ POVEIKIO

2.1. Darbuotojas gali būti veikiamas šių kenksmingų ir pavojingų rizikos veiksnių:

Pavojingas veiksnys	Galimos pasekmės	Veiksmai norint išvengti pavojaus
 Elektros srovės poveikis	Galimos traumos, širdies darbo sutrikimas, mirtis.	Pačiam neremontuoti elektrinių įrankių, kirtiklių, jungiklių, kištukinių lizdų, nekeisti saugiklių.
 Įrenginių ir įrankių eksploatavimo reikalavimų	Galimos traumos.	Nuolat tikrinti įrankių ir įrenginių techninę būklę, tvarkingumą, nedirbti su netvarkingais įrankiais ir įrenginiais, juos naudoti pagal paskirtį ir laikytis jų

Pavojingas veiksnys	Galimos pasekmės	Veiksmai norint išvengti pavojaus
nesilaikymas		eksploatavimo reikalavimų.

 <p>Besisukančios ar kitaip judančios neuždengtos įrenginio dalys</p>	Galimos traumos.	Neliesti rankomis besisukančių ar kitaip judančių dirbančio įrenginio dalių, kurių negalima uždengti apsaugomis, skydais. Nedėvėti darbo rūbų palaidais skvernais, atsegtomis rankovėmis, nenešioti raiščių, grandinėlių.
 <p>Triukšmas</p>	Neigiamas poveikis klausos organams, visam organizmui.	Bendras triukšmo lygis darbo vietoje neturi viršyti 80 dBA. Jei šis lygis viršytas, esant galimybei pasitraukti iš triukšmingos zonos, išjungti triukšmo šaltinį. Jei to atlikti neįmanoma, būtina dėvėti apsaugines ausines, ausų kištukus (antifonus).
Vibracija	Neigiamas poveikis visam organizmui, nuovargis.	Jei negalima pašalinti vibracijos šaltinio ar jos sumažinti, darbo metu daryti pertraukas.
Dulkės (organinės ir neorganinės kilmės)	Neigiamas poveikis organizmui, galimos alerginės ir profesinės ligos.	Jeigu užterštumas viršija higienos normas, būtina dėvėti tinkamai parinktą respiratorių;
  <p>Darbo vietos, praėjimo kelių užkrovimas, užgriozdinimas daiktais, paslydimas, pargriuvimas</p>	Galimi įvairūs sužeidimai, įvairaus sunkumo traumos: kaulų lūžiai, raumenų sistemos sužalojimai.	Darbo vietoje grindų dangos turi būti neslidžios, sausos, lygios. Esant slidžioms grindims, nedelsiant jas išvalyti. Nuolat palaikyti tvarką darbo vietoje, neužgriozdinti daiktais.
 <p>Krentantys daiktai</p>	Galimi galvos, galūnių sužalojimai.	Daiktus, įrankius, priemones darbo vietoje sudėti taip, kad jie negalėtų nukristi.
Nepakankamas darbo vietos apšvietimas	Didėja akių nuovargis, regos susilpnėjimas, galimos darbo klaidos.	Jeigu bendras apšvietumas yra mažesnis už nurodytą teisės aktuose, papildomai naudoti kilnojamus šviestuvus.
 <p>Kritimas iš aukščio</p>	Galimi įvairūs sužeidimai.	Palipimui naudoti tik stabilias, tvarkingas paaukštinimo priemones. Draudžiama nuo paaukštinimo priemonių šokti.
Fizinė perkrova	Galimos traumos, raumenų patempimai.	Nekelti vienam daiktų, krovinių, viršijančių leistiną krovinio kėlimo normą. Leidžiama nepavojinga vienkartinė keliamo ir pernešamo krovinio masė kartu dirbant kitą darbą ne daugiau kaip: vyrams - iki 30 kg; moterims - iki 10 kg. Jeigu svoris yra didesnis, kelti dviese.
 <p>Drožlės, skiedros</p>	Galimas akių, rankų pažeidimas.	Drožles valyti tik su šepečiu. Rankomis ir skudurais valyti draudžiama. Gręžiant, pjaunant, šlifuojant užsidėti apsauginius akinius ar skydelį.

 Įkaitę paviršiai, karštos įrenginių, mechanizmų dalys	Galimi įvairūs terminiai sužeidimai.	Nesiliesti ir plikomis rankomis neliesti įkaitusių paviršių kurių negalima uždengti apsaugomis.
 Cheminės medžiagos	Galimi apsinuodijimai, nudegimai, alerginės reakcijos.	Vadovautis saugos duomenų lapuose nurodytais reikalavimais bei nurodytomis asmeninėmis apsaugos priemonėmis.
Pavojingas veiksnys	Galimos pasekmės	Veiksmai norint išvengti pavojaus
(valymo, tepimo priemonės)		
Nepalankios meteorologinės sąlygos	Galimi įvairūs susirgimai, nušalimai, traumos.	Įvertinti meteorologines sąlygas, apsirengti tinkamus šioms sąlygoms darbo rūbus, avalynę.
Psichologinė įtampa, stresas	Galimi susirgimai, ūminės arba lėtinės ligos.	Stengtis išvengti stresinių situacijų. Konfliktus spręsti taikiai.
Darbas mechanizmų ir transporto judėjimo zonose	Galimos avarijos ir traumos.	Saugotis judančio transporto, vaikščioti tik numatytais takais ir praėjimas.

2.2. Darbuotojas privalo naudotis įmonės suteiktomis asmeninėmis apsaugos priemonėmis:

2.2.1. apsauginiais darbo drabužiais;

2.2.2. kojoms ir pėdoms apsaugoti;

2.2.3. rankoms ir plaštakoms apsaugoti;

2.2.4. akims ir veidui apsaugoti;

2.2.5. klausai apsaugoti;

2.2.6. galvai apsaugoti;

2.3. Lyjant ar sningant dirbti su elektros prietaisais atvirose aikštelėse leidžiama tik išimtiniais atvejais ir tik tuomet, kai darbo vieta yra po pastoge, ant sausos žemės ar pakloto ir kai naudojamos dielektrinės pirštinės bei kitos apsauginės priemonės.

2.4. Žiemą, jei dirbama lauke, papildomai išduodama: pašiltinta medvilninė striukė, pašiltintos medvilninės kelnės, šilti batai.

2.5. Atsižvelgiant į atliekamų darbų pobūdį arba jeigu asmeninė apsauginė priemonė susidėvėjo, suplyšo ar kitaip tapo netinkama naudoti, darbuotojas privalo pranešti apie tai padalinio vadovui. Nustatyta tvarka darbuotojui bus išduota nauja darbo priemonė.

2.6. Darbuotojas turi saugoti ir tinkamai naudoti asmenines apsaugines priemones, naudoti jas tik darbo vietoje, nesinešti priemonių į namus. Darbo įstatymo nustatyta tvarka atlyginti nuostolius, jeigu asmeninė apsaugos priemonė dėl darbuotojo kaltes dingo arba buvo sugadinta.

3. DARBUOTOJO VEIKSMAI PRIEŠ DARBO PRADŽIĄ

3.1. Patikrinti kilnojamo elektros įrankio tvarkingumą:

3.1.1. ar yra ant elektros įrankio korpuso inventorinis numeris;

3.1.2. ar gerai priveržti varžtai, tvirtinimo mazgai ir detalės;

3.1.3. ar tvarkingas reduktorius, tikrinant pasukti ranka špindelį el. įrankio pagrindinį veleną (tikrinimo metu įrankis neturi būti įjungtas į elektros tinklą);

3.1.4. šepetėlių ir kolektoriaus būklę;

3.1.5. laidų, kištuko ir kabelio izoliacijos būklę;

3.1.6. ar tvarkingas įžeminimas, saugos gaubtai;

3.1.7. ar tvarkingi jungikliai ir kaip įrankis įjungtas į elektros srovę veikia tuščiaja eiga.

3.2. Draudžiama dirbti elektriniu įrankiu, kurio periodinės apžiūros laikas pasibaigęs, taip pat atsiradus bent vienam iš šių gedimų:

3.2.1. pažeidus elektros kištukinį sujungimą, kabelį arba jo apsauginį vamzdelį;

3.2.2. pažeidus laikiklio dangtelį;

3.2.3. blogai veikiant įrankio jungikliui;

3.2.4. kibirkščiuojant kolektoriaus šepetiams, ant jo paviršiaus atsiradus apskritiminei liepsnai;

3.2.5. ištekėjus tepalui iš reduktoriaus arba ventiliacinių kanalų;

3.2.6. atsiradus degančios plastmasės kvapui arba dūmams;

3.2.7. neįprastai padidėjus triukšmui, vibracijai, bildesiui;

3.2.8. sulūžus arba atsiradus įskilimams korpuse, rankenoje, apsauginiame gaubte;

3.2.9. pažeidus įrankio darbinę dalį, jai užstrigus;

3.2.10. nutrūkus elektros grandinei tarp metalinių korpuso dalių ir maitinimo šakutės nulinio apsauginio laido.

3.3. Elektriniai įrankiai privalo atitikti pagrindinius reikalavimus:

3.3.1. greitai įsijungti ir išsijungti;

3.3.2. srovinių dalių aptvaros ir uždangos (dangteliai, gaubtai ir kt.) įrengiamos taip, kad jų nebūtų galima nuimti arba atidaryti be specialių raktų arba įrankių.

3.4. 12 ir 50 V kištukiniai lizdai ir kištukai, skirti elektriniams įrankiams ir kilnojamiesiems šviestuvams įjungti, savo spalva ir konstrukcija turi skirtis nuo 220 V lizdų ir kištukų. 220 V kištukiniai lizdai ir kištukai turi būti su papildomu įžeminimo kontaktu.

3.5. Elektros įrankių, kurie veikia esant aukštesnei kaip 50 V įtampai, laidūs elektros srovei taip pat keitiklių skiriamųjų ir žeminimo transformatorių korpusai turi būti įžeminti. Įžeminta turi būti atskiru laidu, esančiu maitinimo kabelyje. Naudoti įžeminimui nulinį darbo laidą draudžiama. Aptikus įžeminimo įtaisų gedimą reikia nedelsiant jį pašalinti.

3.6. Visi minėti įrankiai bei šviestuvai turi turėti inventorinius numerius. Ne darbo metu jie turi būti laikomi sausoje, uždaroje ir apšildomoje patalpoje.

3.7. ⚠️ Rankinis kilnojamas šviestuvas turi būti su tinkleliu lempai saugoti, įtaisų jam pakabinti ir guminiu kabeliu su kištuku. Kilnojamųjų šviestuvų įtampa statybos sąlygomis turi būti ne didesnė, kaip 50 V, o itin pavojingose vietose (ypač drėgnose vietose, tranšėjose, šuliniuose, metaliniuose rezervuaruose, katiluose ir pan.) - ne didesnė, kaip 12 V.

3.8. Stacionarius šviestuvus naudoti kaip rankines kilnojamąsias lempas draudžiama.

3.9. Įrankiai, apšvietimo prietaisai ir kiti srovės imtuvai į tinklą jungiami tik tam skirtais aparatais ir prietaisais. Draudžiama srovės imtuvus įjungti į tinklą susukant laidus, sujungiant ir atjungiant jų galus.

3.10. ⚠️ Darbo metu kilnojamo elektrinio įrankio, prietaiso kabelis turi būti apsaugotas nuo atsitiktinio pažeidimo. Draudžiama traukti, perlenkti ir persukti kabelį, statyti ant jo krovinį, taip pat leisti kirstis su trosais, kabeliais, dujinio suvirinimo žarnomis ir pan.

3.11. Įstatyti darbinę dalį į įrankio laikiklį ir išimti iš jo, taip pat reguliuoti įrankį reikia tik atjungus jį nuo elektros tinklo ir visiškai sustabdžius.

3.12. Naudoti tik įmonės gamintojos nurodytas keičiamas darbinės dalis. Negalima naudoti darbinių dalių nuo kitų kilnojamų elektrinių įrankių ar prietaisų.

3.13. ⚠️ Visada saugoti rankas ir kitas kūno dalis nuo sužeidimo.

3.14. 🚫 Rankomis šalinti drožles įrankiui dirbant draudžiama. Drožles reikia šalinti visiškai sustojus įrankio besisukančioms dalims.

3.15. Prieš įjungiant įrankį (1 pav.), įsitikinti, kad tai nekelia pavojaus kitiems darbuotojams.

Gręžtuvas

Suktuvas

Smūginis suktuvas

Perforatorius

Kampinis šlifuoכלis

Rankiniai pjūklai

Kilnojami šviestuvai

Maišyklė

1 pav. Kilnojami elektriniai įrankiai ir prietaisai

3.16. Įrengimai, apšvietimo prietaisai ir kiti srovės imtuvai į tinklą jungiami tik tam skirtais aparatais. Nejungti elektros prietaisų į buitinio naudojimo rozetes viršijant instaliacinę galingumą. Suveikus

elektros instaliacijos apsaugos aparatui, pranešti techninei tarnybai, nurodant kokie elektros įrenginiai buvo jungiami.

3.17. Naudojamų elektrinių prietaisų ir kilnojamųjų šviestuvų laidai ir kabeliai darbo metu turi būti pakabinti arba apsaugoti nuo išorinio poveikio. Juos tempti draudžiama. Negalima leisti laidams ir kabeliams liestis prie karštų, drėgnų ir tepaluotų paviršių, su elektrinio suvirinimo įrengimų laidais, turinčiais įtampą, taip pat su deguonies, acetileno ir kitu dujų tiekimo žarnomis.

3.18. Elektros šviestuvuose turi būti naudojamos ne didesnio galingumo lempos, negu nurodyta eksploatavimo instrukcijoje. Atstumas nuo elektros šviestuvų iki sandėliuojamų degių medžiagų turi būti ne mažesnis kaip 0,5 metro.

3.19. Naudoti elektrinius virdulius tik pagal paskirtį (vandens pašildymui), niekad nepilkite į virdulį pieno, sriubų, kavos, arbatos ar kitu skysčių.

3.20. Negalima apdoroti šlapias ir drėgnas detales rankiniu elektros įrankiu.

3.21. Darbus elektriniais prietaisais ir įrengimais reikia nedelsiant nutraukti, jeigu:

3.21.1. sudužo šakutė, rozetė ar buvo pažeista kabelio izoliacija;

3.21.2. sugedo jungiklis;

3.21.3. jaučiamas elektros srovės poveikis (kad ir silpnas);

3.21.4. pradėjo tekėti tepalas iš reduktoriaus ar ventiliacinių kanalų;

3.21.5. pasirodė dūmai ir jaučiamas kvapas, panašus į izoliacijos degimą;

3.21.6. pasigirdo triukšmas, bildesys ar padidėjo vibracija;

3.21.7. lūžo ar įtrūko korpuso detalės, rankena ar saugos gaubtas;

3.21.8. buvo pažeista darbinė dalis.

3.22. Nutrūkus elektros srovės tiekimui, užsikirtus besisukančioms dalims, taip pat per darbo pertraukas elektros įrankius iš elektros tinklo reikia išjungti. Pernešti elektros įrankį iš vienos vietos į kitą taip pat leidžiama tik išjungus iš elektros tinklo.

3.23. Asmenims, dirbantiems elektros prietaisais, negalima:

3.23.1. be priežiūros palikti į maitinimo tinklą įjungtą elektros įrankį, elektrinį virdulį, taip pat perduoti jį asmeniui, neturinčiam teisės su juo dirbti;

3.23.2. ardyti elektros įrankio rozetę, šakutę ir pačiam juos remontuoti;

3.23.3. darbo metu laikytis už kabelio arba liesti besisukančias mechanizmo dalis;

3.23.4. šalinti rankomis drožles ir pjuvenas įrankiui visiškai nesustojus. Jas reikia šalinti specialiai tam skirtais šepėčiais ar kabliais.

3.24. Dirbant su elektros įrankiais pavojingose ir padidinto pavojingumo patalpose turi būti naudojama ne aukštesnė kaip 42V įtampa. Labai pavojingose patalpose ir nepalankiomis sąlygomis (katiluose, bakuose ir t.t.) leidžiama dirbti tik su elektros įrankiais, maitinamais ne aukštesne kaip 12V įtampa. Atskirais atvejais galima dirbti ir su 42V įtampa maitinamais elektros įrankiais, tačiau būtina turi būti naudojamos apsauginės priemonės (dielektrinės pirštinės, kilimėliai, šalmai ir kt.).

3.25. Negalima transformatorius, dažnio keitiklius, prie kurių jungiami elektros įrankiai, statyti įvairių talpyklų (cisternų, kamerų, rezervuarų) viduje, katilų pakurose, požeminiuose statiniuose (šuliniuose, kameroje ir t.t.). Negalima transformatorius statyti tranšėjose, iškasose ir kt., inžineriniuose įtvirtinimuose, dirbant žemės darbus.

4. DARBUOTOJO VEIKSMAI DARBO METU

4.1. Darbuotojas turi dirbti laikydamasis padalinio vadovo ar jį pavaduojančio asmens nurodymų, atlikti tik pavestus darbus ir užduotis, neužsiimti pašaliniais, su darbu nenusijusiais dalykais.

4.2. Darbo vietą būtina išlaikyti švarią, tvarkingą, neužkrautą daiktais, įrankiais. Negalima rūkyti, gerti darbo vietoje.

4.3. Darbuotojas darbo metu turi laikytis šių reikalavimų:

4.3.1. neatidarinėti elektros paskirstymo ir valdymo spintų, nedėti ten jokių daiktų;

4.3.2. neužkrauti elektros įrengimų ir praėjimų prie jų;

4.3.3. neatlikti jokio elektros įrengimų remonto; tai gali daryti tik elektrotechninis personalas;

4.3.4. įrengimus ir mechanizmus (mechaninę dalį) remontuoti tik visiškai atjungus nuo elektros tinklo, atjungimo vietose būtina pakabinti įspėjančius plakatus; maitinimą prijungia ir atjungia elektrikas;

4.3.5. prieš paleidžiant mašiną į darbą, apžiūrėti ar tvarkingas elektros variklio įžeminimas (vizualiai). Baigus darbą, nuvalyti dulkes ir nešvarumus nuo variklio ir valdymo aparatūros paviršių.

4.4. Nedelsiant išjungti elektros variklį:

4.4.1. jeigu yra nelaimingo atsitikimo pavojus;

4.4.2. jei iš variklio ar paleidimo aparatūros pasirodė dūmai, ugnis, degančios izoliacijos kvapas;

4.4.3. jei atsirado mechanizmo ar variklio vibracija, nenormalus garsas.

4.5. Naudotis buitinais prietaisais (elektrinis virdulys, stalinė lempa, lygintuvas, elektros plytelė, lituokliai ir pan.) galima tik patalpose su medinėmis grindimis. Jei grindys laidžios elektros srovei (betoninės, plytų ir pan.) būtina pasidėti medinės groteles arba dielektrinį kilimėlį.

4.6. Neuždengti elektros laidų, lempų, šviesos sklandytuvų, šildytuvų degiomis medžiagomis.

4.7. Nenaudoti elektros lygintuvų, viryklių, virdulių, šildymo prietaisų tam tikslui nepritaikytose vietose ir nepalikti juos įjungtus be priežiūros.

4.8. Nejungti buitinių elektros prietaisų ir kilnojamų įrankių į kompiuterinio elektros tinklo rozetes.

4.9. Nesiliesti prie netvarkingų elektros įrengimų ir prie laidų, kurių izoliacija pažeista.

4.10. Nukritus elektros perdavimo linijos laidui ant žemės, pažeidus elektros įrenginį, stovintį ant elektros srovei laidžių grindų, perkūnijos metu, žemės paviršiuje atsiranda įtampa. Žmogų, einantį per šios įtampos pasiskirstymo zoną, veikia žingsnio įtampa. Žmogus, patekęs į žingsnio įtampos zoną, privalo suglausti abi kojas ir šuoliuoti tolyn nuo įtampos šaltinio, pasišalinti iš šios zonos. Apie tai visais atvejais pranešti nedelsiant (jei galima, išjungus įvadinį kirtiklį arba įvykdžius priemones, užkertančias galimybę nelaimingam atsitikimui), šio baro ar padalinio vadovui, asmenims atsakingiems už darbuotojų saugą ir sveikatą padaliniuose.

4.11. Pajutus įtampą ant vamzdynų ar metalinių konstrukcijų, išjungti įvadinį kirtiklį ir tuoj pat pranešti šio baro ar padalinio vadovui, asmenims atsakingiems už darbuotojų saugą ir sveikatą padaliniuose.

4.12. Elektros srovės nutrenktą žmogų galima atgaivinti, jeigu jam tuoj pat bus suteikta pagalba. Pirmiausia — greitai išjungti tą įrenginio dalį, su kuria liečiasi nukentėjęs asmuo.

Nedelsiant nė minutės daryti dirbtinį kvėpavimą, kol nukentėjęs pradeda kvėpuoti savarankiškai arba iki atvyksta gydytojas. Mokyti suteikti pirmąją pagalbą, nes nuo to priklausys darbo draugo gyvybė.

4.13. Kilus gaisrui išjungti įvadinį kirtiklį. Draudžiama, neatjungtuose įrengimuose, gesinti ugnį vandeniu arba gesintuvais vandens pagrindu.

4.14. Darbo metu pastebėjus bet kokius trūkumus, pagal galimybes ir kompetenciją pašalinti juos arba pranešti padalinio vadovui, asmenims atsakingiems už darbuotojų saugą ir sveikatą padaliniuose, atlikti tik paskirtą darbą, neleisti dirbti pašaliniams asmenims, žinoti ir vykdyti šios instrukcijos reikalavimus.

5. DARBUOTOJO VEIKSMAI AVARINIAIS (YPATINGAIS)

ATVEJ AIS

5.1. Sutrikus įrenginių, kuriais dirbama, darbo režimui arba įvykus avarijai, būtina darbus nedelsiant nutraukti, perspėti šalia dirbančius darbuotojus apie galimą grėsmę, pagal savo kompetenciją imtis priemonių rizikai pašalinti (elektros įrenginius atjungti nuo maitinimo šaltinio), nedelsiant pranešti apie susidariusią situaciją padalinio vadovui.

5.2. Darbuotojas, matęs nelaimingą atsitikimą darbe arba jo padarinius, privalo apie nelaimingą atsitikimą darbe nedelsdamas pranešti vadovui arba direktoriui, ūkio dalies vedėjui, suteikti nukentėjusiajam pirmąją medicinos pagalbą, prireikus iškviesti gydytoją tel. 112.

5.3. Darbo vieta ir įrenginiai, kur įvyko nelaimingas atsitikimas, turi būti išsaugoti tokie, kokie buvo nelaimingo atsitikimo metu. Būtinai pakeitimai gali būti daromi, jeigu jų nepadarius kiltų pavojus aplinkinių sveikatai ir gyvybei, tačiau visa tai turi būti raštu ir grafiškai įforminta, pagal galimybes nufotografuoja ar nufilmuota.

5.4. Pastebėjus veikiamą elektros srovės darbuotoją, reikia nedelsiant jį atitraukti nuo srovės šaltinio saugiu būdu arba išjungti įtampą artimiausiu išjungikliu. Jeigu būtina, kol atvyks greitoji medicininė pagalba, nukentėjusiajam reikia daryti dirbtinį kvėpavimą ir išorinį širdies masažą.

5.5. Pastebėjus gaisrą, nedelsiant pranešti vadovui, direktoriui, ūkio dalies vedėjui ir gesinti gaisro židinį turimomis gesinimo priemonėmis. Esant reikalui, pranešti ugniagesiams tel. 112.

6. DARBUOTOJO VEIKSMAI BAIGUS DARBĄ

6.1. Išjungti įrengimus, su kuriais buvo dirbta.

6.2. Sutvarkyti savo darbo vietą.

6.3. Prieš užrakindamas duris darbuotojas privalo patikrinti:

6.3.1 ar uždaryti langai;

6.3.2 ar patalpoje nėra pasilikusių žmonių;

6.3.3 ar išjungti elektros įrenginiai, radijas, apšvietimas, užsukti vandens čiaupai;

6.3.4 jeigu patalpose sumontuota signalizacija, patikrinti ar įjungta signalizacija;

6.3.5 ar nesijaučia patalpose dujų, degēsių ir kitų nebūdingų specifinių kvapų;

6.3.6 ar ant patalpų šildymo sistemos nepalikta skudurų ar kitų degių medžiagų.

6.4. Darbuotojas, išeinantis iš kabineto paskutinis, privalo užrakinti duris.

6.5. Apie darbo metu pastebėtus trūkumus ir nesklandumus būtina pranešti vadovui, ūkio dalies vedėjui.

Instrukciją parengė:

Ūkio dalies vedėjas

Egidijus Boguška